

אמנה משפחתית איך עושים זאת נכון?

רו"ח דן אטיאס
ראש זרוע הביקורת
BDO

פברואר 2024

BDO בנק הפועלים
החטיבה העסקית

ארבעה חלקים להרצאה:

הקדמה	פטור וחייב ופעילות מול חברה
חלק ראשון	שיקולי מס בעסקאות חייבות
חלק שני	העברה בין דורית בחברות משפחתיות
חלק שלישי	שינוי מבנה תאגידים בדרך של עסקאות פטורות ככלי להסדרי העברה בין דורית

הקדמה - עסקה פטורה ועסקה חייבת

עסקה חייבת:

עסקה במסגרתה
עובר כסף מזומן

עסקה פטורה:

עסקה אשר בנויה
על שינויי מבנה

עסקת נכסים

צד א' רוכש את פעילותה
של החברה בה הוא מעוניין

עסקת מניות

צד א' רוכש את מניות צד
ב' בחברה הנרכשת

מבחינה כלכלית:

רכישת מניות = רכישת פעילות

מה ההבדל מבחינה מיסויית?

מבחינה תפעולית:

רכישת מניות \neq רכישת פעילות

מבחינה תפעולית רכישת חברה כוללת את כל הנכסים שלה לרבות קווי ייצור, לקוחות, ספקים, מוניטין, הנהלה וכו'.

רכישת פעילות בדרך כלל אינה כוללת את כל מרכיבי התפעול.

איזו עסקה כדאי לי לבצע?
למכור/לרכוש את החברה או
למכור/לרכוש את הפעילות?

חלק ראשון: שיקולי מס בעסקאות חייבות

נקודת מבטו של הרוכש:

הרוכש יעדיף עסקת נכסים

ניכוי מע"מ תשומות בגין
עלויות העסקה

הפחתת עלויות רכישה לעומת
היוון לעלות המניות

זהות הרוכש –
תושב ישראל כן/לא

ייחוס מקורות המימון

חלק ראשון: שיקולי מס בעסקאות חייבות

נקודת מבטו של המוכר:

הוצאה של נכסים שאינם
חלק מהממכר

דרכי האיזון כחתיירה לביצוע
עסקה

שיטת המיסוי הדו שלבי לעומת
החד שלבי

צמצום פגרים על ידי
ניתוח מאזן החברה

מכירת מניות וותיקות

רווחים צבורים

מוכר שאינו תושב ישראל

מעבר בין-דורי בחברות

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

הקשר בין משפחה ועסקים - עובדות מעניינות:

75% מהעסקים במערב
עסקים משפחתיים

לחברות משפחתיות
רווח גבוה פי 1.3

כ- 50% מהחברות
הציבוריות בישראל הן
מחברות משפחתיות

אורך חיים ממוצע לעסק
משפחתי נמוך מ-25 שנים

15% מהעסקים
המשפחתיים שורדים
את הדור ה-3

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

לי זה לא יקרה ונטילת אחריות

"אנחנו הדירקטוריון"

VS.

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

שאלות שעולות:

העברה בינדורית תגרום
לסכסוך בדור ההמשך?

מה קורה אם השותף
שלי נבצר או חו"ח
נפטר??

מתי דור ההמשך יכול
להשתלב בעסק?

מי מוביל את העסק?

מה יהיה עתיד העסק?

האם דור ההמשך
מספיק אחראי?

האם יש לי דור המשך?

ואם דור ההמשך שלי
מתגרש?

אם אין לי דור המשך?
מה הזכויות שלהם?

מה קורה אם אני הופך
לנבצר?

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

האתגרים בהסדר משפחתי:

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

אמנה משפחתית כחלק ממתווה ההסדר:

הסכם משפטי

דיני חוזים

**התאמות במבנה
בתקנוני החברות**

"כולם חותמים"

"אמון"

**"קובעת את חוקי
המשחק"**

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

באילו נושאים עוסקת האמנה המשפחתית?

- ◀ מטרות האמנה
- ◀ דרישות לכניסה לעסק
- ◀ שליטה וניהול
- ◀ העברת המניות ושליטה
- ◀ אופן קבלת ההחלטות בעסק
- ◀ דירקטוריון
- ◀ מינוי מנהל (בן משפחה דור המשך או מנהל חיצוני).
- ◀ הזכות של בני משפחה ו/או דור שני לעסק
- ◀ מקרה של נבצרות ו/או פטירה - שכר ותגמול (תמחור) בכירים ובני משפחה
- ◀ שינוי החוקה המשפחתית
- ◀ פרישה מהמשפחה ו/או מהעסק המשפחתי ו/או מהשותפות
- ◀ דרישה לחתימה על הסכם ו/או הסכם ממון
- ◀ חלוקת דיוודנדים
- ◀ נציג משפחתי

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה

סיכום: הטמעת הסדרי האמנה המשפחתית / הסכם בין שותפים / מכירה רכישה או גיוס בשוק ההון

- ◀ מעולם החברות - תיקון תקנון, שינוי מבנה הון המניות, מנגנוני תגמול בכירים
- ◀ מעולם המיסוי והחוזים - התאמת מבנה ההחזקות בחברות אם, חברות בנות ונכדות, הכנה וסדר לקראת תהליכי העברה בינדורית נכונה.
- ◀ בחינת השלכות מיסוי (מס הכנסה / שבח, מע"מ), לרבות מיסוי בינלאומי.
- ◀ מעולם דיני המשפחה - צוואות הדדיות, הסכמי ממון, יפוי כח מתמשך, נאמנויות, הסכם בין יורשים.
- ◀ גיוס משקיע, מכירה או רכישה של פעילויות (סדר) הנפקה בשוק ההון להרחבת פעילות להנזלת ההחזקות והסדרת ממשל תאגידי כחלק מההסדר ומול צורך / יתרות עסקיים.

חלק שני: העברה בין דורית במשפחה סיפור המקרה

חלק שלישי: העברה בין דורית במשפחה

ביצוע עסקאות פטורות במסגרת שינוי מבנה

מהפכה בחלק ה'2 לפקודה – תיקון 242
שחרור חסמים והגבלות, הרחבת ההקלות והאפשרויות
(הקצאה או מכירה למשקיעים עד 75%!)

פרה-רולינג

אופציות למסלולים ירוקים – "קיצורי דרך"

השלכות מיסוי מקרקעין

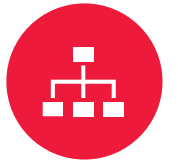
רשימה סגורה של מצבים

דחיית מס ולא פטור מלא

רוב שינויי המבנה מתבצעים
בין גופים קשורים

הקצאת מניות ולא העברת מזומן

חלק שלישי: שינוי מבנה תאגידים בדרך של עסקאות פטורות ככלי להסדרי העברה בין דורית

האפשרויות המוצעות בחוק

חלק שלישי: שינוי מבנה במסגרת העברה בין דורית והמערכת הבנקאית

העברה בין דורית מסודרת מייצרת וודאות
במשפחה שתמנע סכסוכים וסיכונים של
המשכיות עסקית ואף תאפשר ריענון והתאמה
להתפתחות הטכנולוגית והשינויים בכלכלה.

ההובלה נשארת בידיים המנוסות
של המייסד אשר למערכת הבנקאית
יש ניסיון רב שנים אתו.

**פיצול האשראי, הסדרת רישום ערבויות ושעבודים מול
מגבלות רשות המיסים לערבויות, בטחונות צולבים.**

**הסכמת המלווים להעברת האחזקה
בתאגידים או בנכסים בין בני המשפחה.**

**התאמה של אמות המידה הפיננסיות (בפיצול פעילויות,
התאמה לרישום הוצאות שכר דירה בגין נכסים של
המשפחה, רישומים של הוצאות לפי שווי שוק וכו').**

גמישות לגישור לתקופת המעבר.

תודה רבה

דן אטיאס, רו"ח, שותף
ראש זרוע הביקורת
dana@bdo.co.il
052-5715715